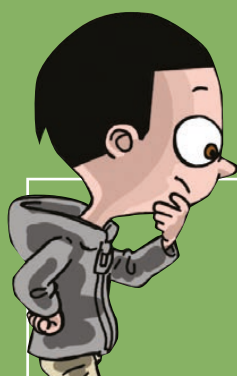

START

Ved du hvor mange muligheder, der er for at få oplevelser i naturen? Kender du reglerne i naturen? Ved du hvor du må gå, bade, sove og sejle? Eller kunne du tænke dig at vide mere?

Her er Relle og Mulle

Relle – er en dreng på 8 år, er den forsigtige type, der tænker meget over tingene. Er lidt bange for at gøre noget forkert, og viser meget hensyn til andre. Han har styr på reglerne i naturen, men nogle gange tror han måske, at man må mindre end man rent faktisk må?

Mulle – er en pige på 9 år, er en rigtig eventyrer, der bare kaster sig ud i tingene. Hun vil gerne prøve alt og helst lige med det samme. Hun er god til at se hvilke muligheder, der er for at få gode oplevelser i naturen. Men nogle gange er hun måske lige god nok og kommer til at rode sig ud i noget, man ikke må?

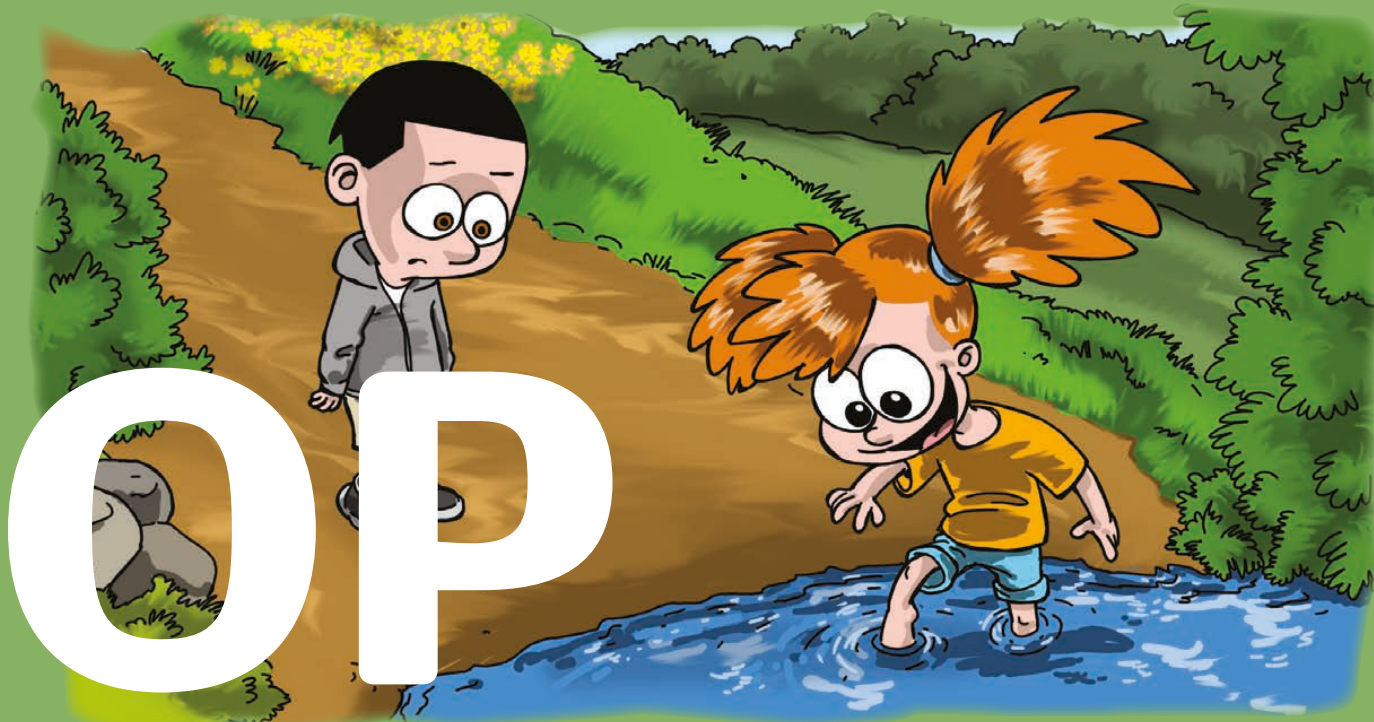

Vil du med på tur med Relle og Mulle?

JA! - GÅ TIL POST OP

Friluftsrådet

Relle & Mulle sopper i søen

"Kom med" råber Mulle, og drøner ned ad bakken. Hun snubler og ruller det sidste stykke i græsset, hvor mælkebøtterne står skriggule og smiler til hinanden. Relle kigger efter hende og ryster lidt på hovedet og begynder at gå ned ad bakken.

Solen skinner og Mulle griner i græsset. Neden for bakken ligger søen og Mulle foreslår, at de skal tage strømperne af og soppe lidt. "Vandet er for koldt. Og jeg tror slet ikke man må bade i en sø" siger Relle. Han skal nok lige tage sig lidt mere sammen til en tur i vandet. "Jo da. Kom nu!" siger Mulle og smider strømper og sko.

Mulle har ret. Man må gerne bade i en sø, hvis den ikke ligger i et privat område. Hvis staten eller kommunerne ejer søen, må man gerne bade.

Relle er rigtigt på den. Du må ikke bare bade i en sø, der for eksempel ligger i en skov. Kun hvis der er badebro eller hvis der er skilte, hvor der står at man må bade.

HAR MULLE RET? - GÅ TIL POST LE

HAR RELLE RET? - GÅ TIL POST ER

KOMMER DU FRA START?

Dejligt du vil med os på tur!

KOMMER DU FRA POST EN?

Så har du svaret rigtigt. Hvis skoven er privatejet må man ikke være der fra solnedgang til kl. 6 om morgenen. Men hvis skoven er offentligt ejet må man være der hele døgnet.

OPLEV MERE

BRUG NATUREN

Friluftsrådet

Relle & Mulle tænder bål

Det er vinter og der er faldet sne. Relle og Mulle tager i skoven – den skov, hvor der er verdens sejeste kælkebakke og hvor man gerne må kælke fordi skoven er offentligt ejet. Relle står for enden af bakken og tager mod til sig, men Mulle kaster bare en snebold i nakken på Relle, råber ”juuuu” og lægger sig på maven på kælken og suser afsted. Relle tager mod til sig og tager en tur på kælken.

Da de har kælket længe og moret sig i sneen kommer Mulles mor og lillebror med pølser og kakao. De vil et tænde bål og få varmen. Mulle rydder en lille plads for sne til bålet, men Relle mener ikke, de må tænde bål i skoven, hvis der ikke er en bålplads i forvejen. Mulle brokker sig over, at de må gå til bålpladsen i den anden ende af skoven, og Relle trækker Mulles lillebror på kælken. De får tændt et godt bål og ristet pølser og varmet kakao. Uhm hvor det smager! Og bålet varmer dejligt!

Mulle har nu ret. De kunne faktisk godt have tændt et bål tættere på kælkebakken for skoven er offentligt ejet (det vil sige kommunen, kirken, forsvaret eller staten ejer skoven) og så er den vores fælles skov, som alle må bruge. Og man må også tænde bål hvor man vil, hvis man rydder op efter sig.

Relle har ret. Det var godt, de gik hen til bålpladsen. I alle skove må man kun tænde bål på de steder, der er bålpladser. I skove der er ejet af private skovejere skal du altid spørge om lov, før du tænder bål.

HAR MULLE RET? - GÅ TIL POST EB

HAR RELLE RET? - GÅ TIL POST VM

Friluftsrådet

KOMMER DU FRA POST OP?

Så har du svaret rigtigt. Du må gerne bade i en sø, hvis den er ejet af staten eller kommunerne. Der kan dog være skilte med ”badning forbudt” og dem skal du overholde.

Du må ikke bade i moser og vandhuller
- mest fordi det er farligt.

OLEV MERE
BRUG NATUREN

Relle & Mulle går på opdagelse i skoven

”Kom med” råber Mulle og forsvinder fra stien og ind i brombærkrattet i skoven. Relle står et øjeblik på stien, men beslutter sig så at følge efter Mulle. Med besvær går han ind mellem træerne, han hænger fast i brombærkrattet. Men Mulle har åbenbart fået øje på noget, og drøner afsted op over bakken i skoven. Relle kan ikke se hende, kun høre hendes skridt i skovbunden, når grene knækker og bladene rasler. Han kan ikke lide at forlade stien, selvom de har kigget på et kort på de røde pæle ved indgangen til skoven. Og Relle tror faktisk heller ikke, man bare må gå i skoven. Man kan jo skræmme dyrene eller fare vild i skoven, hvis man går uden for veje og stier.

Mulle kan bare drøne afsted. I offentligt ejede skove (som typisk har røde pæle) må man gerne gå uden for veje og stier – også om natten. Selvfølgelig skal man ikke fare vild og man skal vise hensyn til dyr og natur. Men du må gerne gå på opdagelse i skoven..

Relle har ret. Man må ikke gå uden for veje og stier i skoven, hverken i privatejede skove eller i offentligt ejede skove. Man skal altid blive på veje og stier i en skov.

HAR MULLE RET? - GÅ TIL POST ER

HAR RELLE RET? - GÅ TIL POST RU

KOMMER DU FRA POST LE?

Så har du svaret rigtigt.

I alle skove må man kun tænde bål på de steder, der er bålpladser. I skove der er ejet af private skovejere skal du altid spørge om lov, før du tænder bål.

OPLEV MERE
BRUG NATUREN

Friluftsrådet

Relle & Mulle sejler i kano

Relle har gået til svømning hele vinteren og nu er det endelig blevet sommer og han skal på kanotur med sin far. De spørger Mulle om hun vil med, og det vil hun. "Selvfølgelig! Jeg elsker at sejle i kano" siger Mulle, et øjeblik ser hun tænksom ud og tilføjer grinende: "Jeg har bare aldrig prøvet det før".

En dag hvor vejret er godt, pakker de redningsveste, solhat, kort, ekstra tøj, madpakke og badetøj og tager afsted. Relle har pakket alt i poser, så det ikke bliver vådt.

De padler afsted og Mulle bruger alle sine kræfter. Da det bliver frokosttid vil de holde pause og spise og bade. Mulle holder udkig og finder hurtigt et sted inde på land der ser dejligt ud. Men hov – må man bare lægge til på en hvilken som helst strand? spørger Relle. Ork ja, siger Mulle, der bor jo ikke nogen i nærheden.

Mulle har ret. Du må selvfølgelig gerne gå i land når du sejler i kano og opholde dig på stranden hele dagen.
- Du må også blive og sove.

Relle har ret. Du må ikke bare lægge til på en strand, den kan jo være den er ejet af nogen.

HAR MULLE RET? - GÅ TIL POST EB

HAR RELLE RET? - GÅ TIL POST GN

KOMMER DU FRA POST OP?

Så har du svaret forkert. Du må ikke kun bade i en sø hvis der er badebro eller skilte. Hvis søen er et offentligt sted (ikke ejet af en privat ejer) må du gerne bade uden at spørge om lov. Dog skal du tænke på sikkerheden – i moser må man f.eks. ikke bade fordi der kan være særligt koldt vand eller mudret bund, som kan være farligt at bade i.

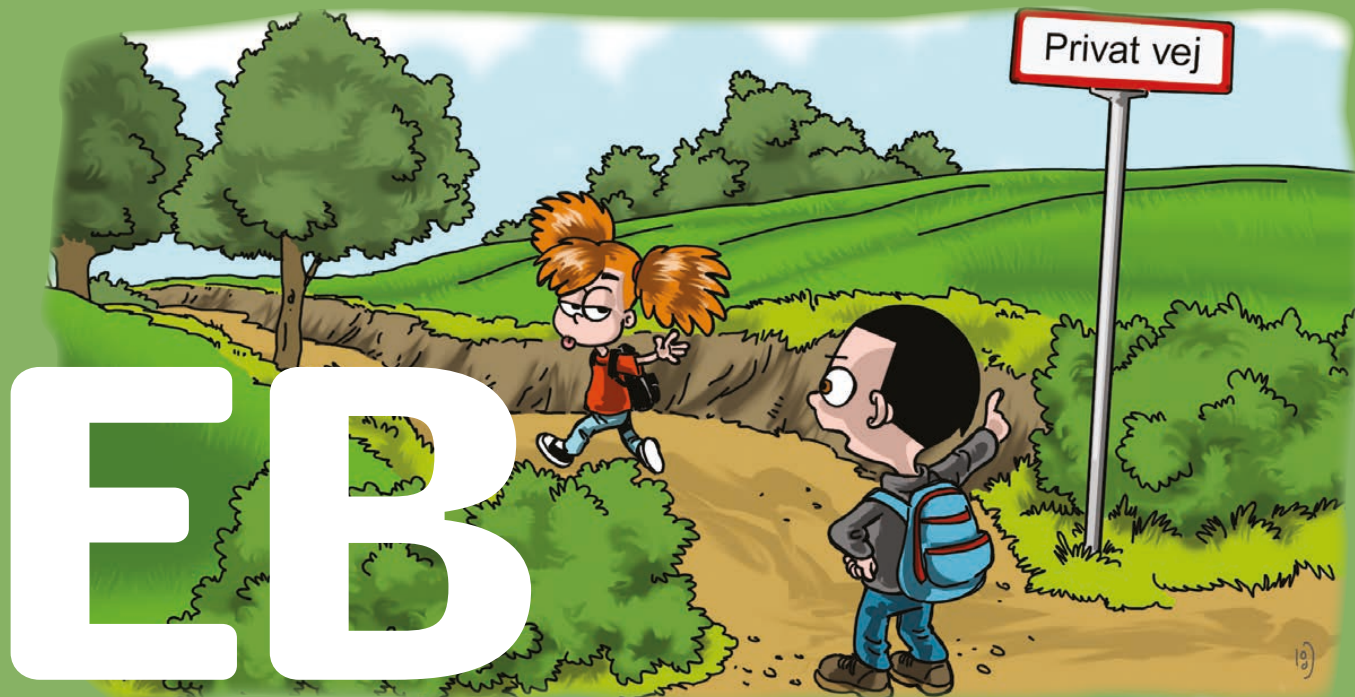
KOMMER DU FRA POST VM?

Så har du svaret rigtigt. I må gerne gå uden for veje og stier i offentlige skove – også om natten. Men vis altid hensyn til naturen og andre I møder derude.

**OPLEV MERE
BRUG NATUREN**

Friluftsrådet

Relle & Mulle tager på vandretur på landet

En dejlig forårsdag, hvor solen skinner pækker Relle og Mulle deres rygsække med saftvand, madpakker og kiks. Det er ikke så mærkeligt at vejret er godt, for det er Relles fødselsdag og han har fået nye vandrestøvler i fødselsdagsgave. De skal bare prøves! Mulle glæder sig næsten lige så meget til at gå som Relle, og sammen vandrer de af sted i timevis og kommer langt ud på landet. Her kan de rigtig høre fuglene synge over markerne og de ser to fasaner i grøften. Mulle får øje på en gravhøj ude på en mark, og vil straks derop. Men Relle minder hende om, at man ikke må gå på landmændenes marker, hvor der er sået. ”Nå ja, det er også rigtigt” siger hun ærgerligt.

I stedet vil Mulle skyde genvej ad en markvej, men et skilt fortæller dem, at markvejen er privat. ”Så må vi nok ikke gå der” siger Relle. Men det er Mulle nu ikke så sikker på.

Mulle har ret. Mulle og Relle må faktisk gerne gå på markvejen selvom der står et skilt, der fortæller at vejen er privat. Man må gå og cykle på markveje i det åbne land både nat og dag.

Relle har ret. Hvis en markvej er privat må man ikke gå der. Det er ligesom med markerne, hvor man heller ikke må gå.

HAR MULLE RET? - GÅ TIL POST RU

HAR RELLE RET? - GÅ TIL POST AT

Friluftsrådet

KOMMER DU FRA POST ER?

Så har du svaret rigtigt. Du må gerne gå i land når du sejler i kano og opholde dig på stranden hele dagen.

Du må også overnatte på stranden, men ikke i telt. Du må gerne sove under et beskedent ly eller under åben himmel. Husk, at der skal være mindst 50 meter til beboelsesbygninger, hvis stranden er privatejet.

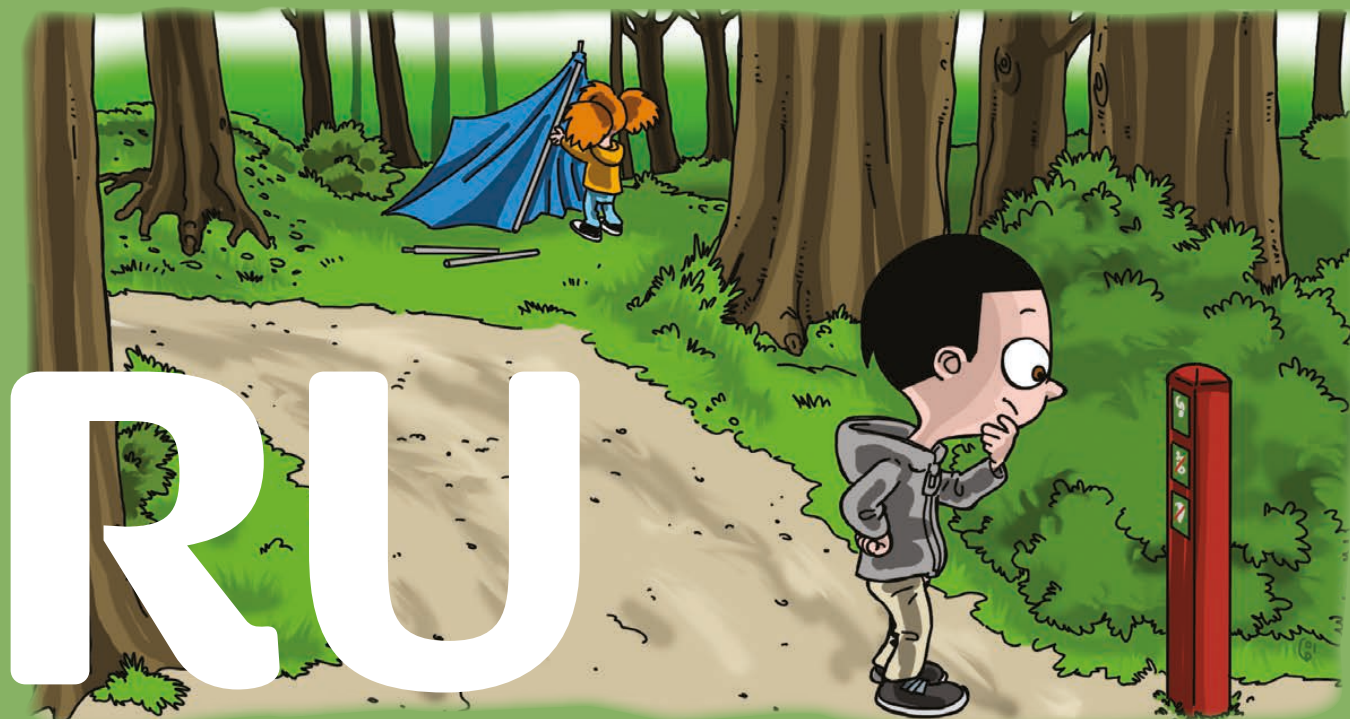
KOMMER DU FRA POST LE?

Så har du svaret forkert. Du må ikke tænde bål hvor som helst i skovene – hverken i offentligt ejede eller i private skove.

OPLEV MERE
BRUG NATUREN

Friluftsrådet

Relle & Mulle sover i telt

Relle og Mulle vil prøve at sove i telt. Relles mor foreslår, at de bare slår det op i haven derhjemme. "Nej, jeg vil altså gerne ud i den vilde natur" siger Mulle, og det giver Relle hende ret i. De går straks i gang med at øve sig på at slå Relles lille to-personers telt op, og kort efter begiver de sig afsted med pløkker, telt og stænger. "Jeg har en ide! Vi slår det op på stranden så jeg kan tage mig en morgendukker!" siger Mulle og sætter kursen mod kysten. "Nej, det går ikke. Man må gerne sove på stranden, men ikke slå telt op" siger Relle. "Så i skoven, hvor der er fri teltning. Der må man slå telt op hvor som helst, hvis man ikke er for mange sammen. Og hvis det ikke er i nærheden af huse" siger Mulle. De går i retning af skoven og Relle stopper ved de røde pæle med kongekrone-skiltet ved indgangen til skoven for at undersøge reglerne nærmere.

Mulle har ret. Mulle og Relle kunne nu sagtens have slået telt op på stranden og sovet der. På stranden må man være hele natten og gerne sove i telt.

Relle har ret. Relle finder ud af, at hvis der er "fri teltning" som der er i 200 af Naturstyrelsens skove, så må man gerne slå et telt op – men kun sove en nat samme sted, to telte sammen og højst tre-personers telte. Og det er helt gratis.

HAR MULLE RET? - GÅ TIL POST UR

HAR RELLE RET? - GÅ TIL POST GN

KOMMER DU FRA POST EB?

Så har du svaret rigtigt. Man må gerne gå på markvejen selvom der står et skilt, der fortæller at vejen er privat. Man må gå og for det meste også cykle på markveje i det åbne land både nat og dag.

KOMMER DU FRA POST VM?

Så har du svaret forkert. Du må gerne gå uden for veje og stier i skoven, hvis det er offentligt ejede skove. Man skal altid blive på veje og stier i en skov, hvis den er privatejet.

OPLEV MERE
BRUG NATUREN

Friluftsrådet

Relle & Mulle cykler i skoven

"Hej Relle, vil du med på cykeltur?" råber Mulle ude fra vejen. Hun står med sin nye mountainbike og ringer højt med cykelklokken og griner. Relle snupper cykelhjelmene i farten og drøner ud til Mulle.

De cykler ned af vejen og får god fart på. Nede ved åen drejer de ind i skoven. "Man må gerne cykle i skoven. Det er superfedt", råber Mulle og tramper i pedalerne. "Enig" siger Relle "Her er bare så dejligt". Mulle vil dreje ned af en lille sti ind i skoven – det ligner en dyreveksel, som rådyrene har trampet. "Halløj Mulle, man skal blive på vejen og de store stier. Selvom du har en mountainbike, må du ikke bare køre i skovbunden eller der, hvor dyrene har lavet stier" siger Relle. "Er du sikker?" spørger Mulle forbavset.

Mulle har ret. Man må da gerne cykle i skoven, hvis man har en mountainbike. Den kan jo sagtens køre i skovbunden og op og ned af bakker.

Ja, Relle er sikker! Og han har helt ret. Man må gerne cykle i skoven, men man skal blive på veje og stier. Kun hvis der er afmærkede mountainbikespor må man cykle andre steder end almindelige veje og stier. Det er der heldigvis i mange skove.

HAR MULLE RET? - GÅ TIL POST EN

HAR RELLE RET? - GÅ TIL POST AT

KOMMER DU FRA POST RU?

Så har du svaret rigtigt. Du må gerne overnatte i skoven og på stranden men ikke slå telt op. Hvis der er "fri telting" som der er i 200 af Naturstyrelsens skove, må du gerne slå et telt op ganske gratis – men du må kun sove en nat samme sted, to telte sammen og højst tre-personers telte.

KOMMER DU FRA POST ER?

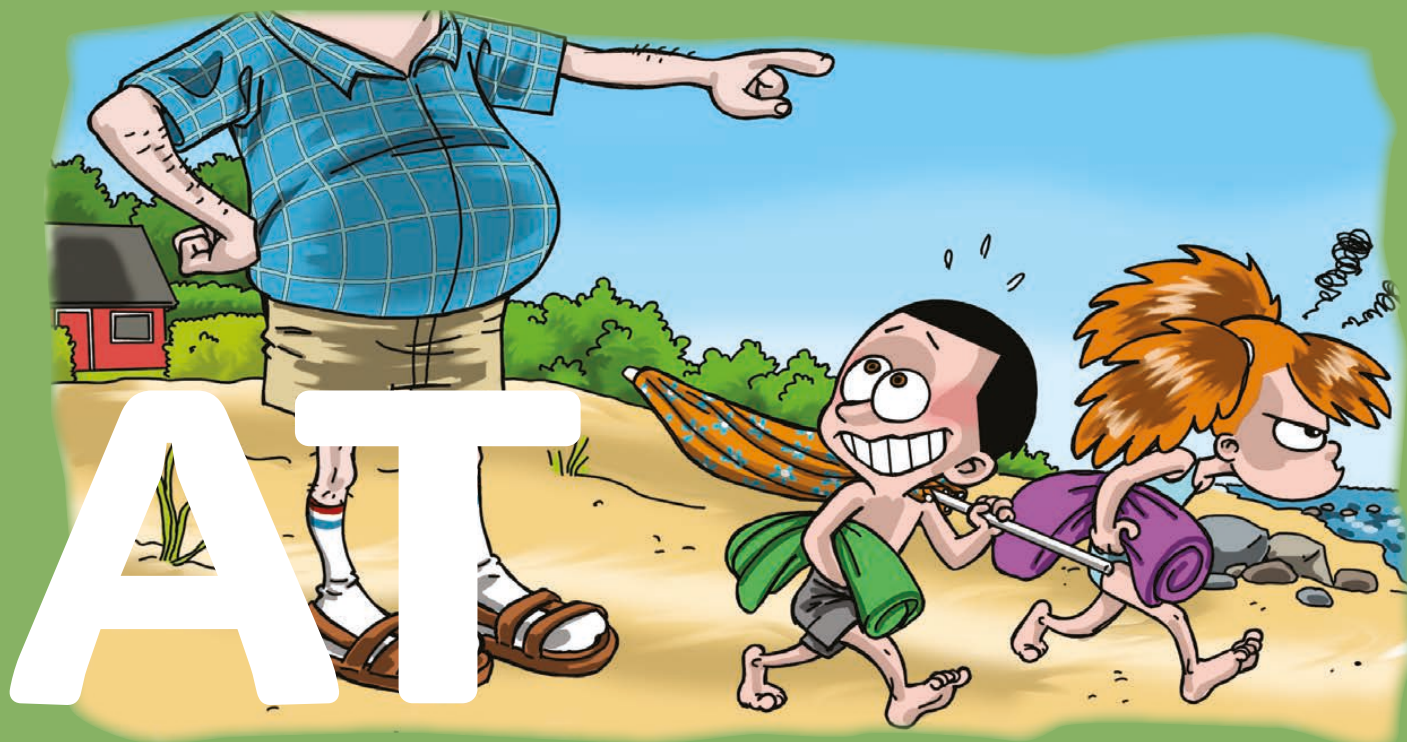
Så har du svaret forkert. Du må gerne lægge til ved stranden, når du kommer sejrende i kano eller anden båd uden motor.

Selvom er stranden er privat må du gerne være der, der skal bare være mere end 50 meter til nærmeste beboelsesbygning.

**OPLEV MERE
BRUG NATUREN**

Friluftsrådet

Relle & Mulle bader ved stranden

”Pyh hvor er det varmt” stønner Relle ”skal vi ikke tage til stranden?”. Mulle nikker ”Fed ide! Jeg kunne virkelig godt trænge til en dukkert” siger Mulle og de pakker i en fart håndklæder, badetøj og badevinger. Da de kommer ned til stranden finder de et godt sted i klitterne og breder håndklæderne ud. Snart er de ude i vandet og Mulle plasker på Relle.

Da de kommer op igen står Hr. Nielsen fra Strandvænget og venter ved deres håndklæder. ”Halløj børn, her må I ikke være. I skal rykke længe væk fra mit hus, her er stranden privat” siger han og peger langt op af stranden, på et rødt hus. ”Okay. Det vidste vi ikke” siger Relle og begynder at pakke sammen. ”Øv” siger Mulle surmulende ”nu lå vi lige så godt. Jeg tror gerne vi må være her.” og rullede sit håndklæde sammen.

Mulle har ret. De behøver faktisk ikke flytte. Hr. Niensens hus ligger mere end 50 meter væk og så må man gerne være på stranden og bade – også selvom det er Hr. Nielsen, der ejer den.

Relle har ret. Godt de flyttede. Hvis det er en privat strand må man ikke være der, uanset hvor langt væk husene ligger.

HAR MULLE RET? - GÅ TIL POST UR

HAR RELLE RET? - GÅ TIL POST EN

KOMMER DU FRA POST GN?

Så har du svaret rigtigt. Man må gerne cykle i skoven, men man skal blive på veje og stier. Kun hvis der er afmærkede mountainbikespor må man cykle andre steder end almindelige veje og stier. Det er der heldigvis i mange skove. Du må ikke cykle i skovbunden.

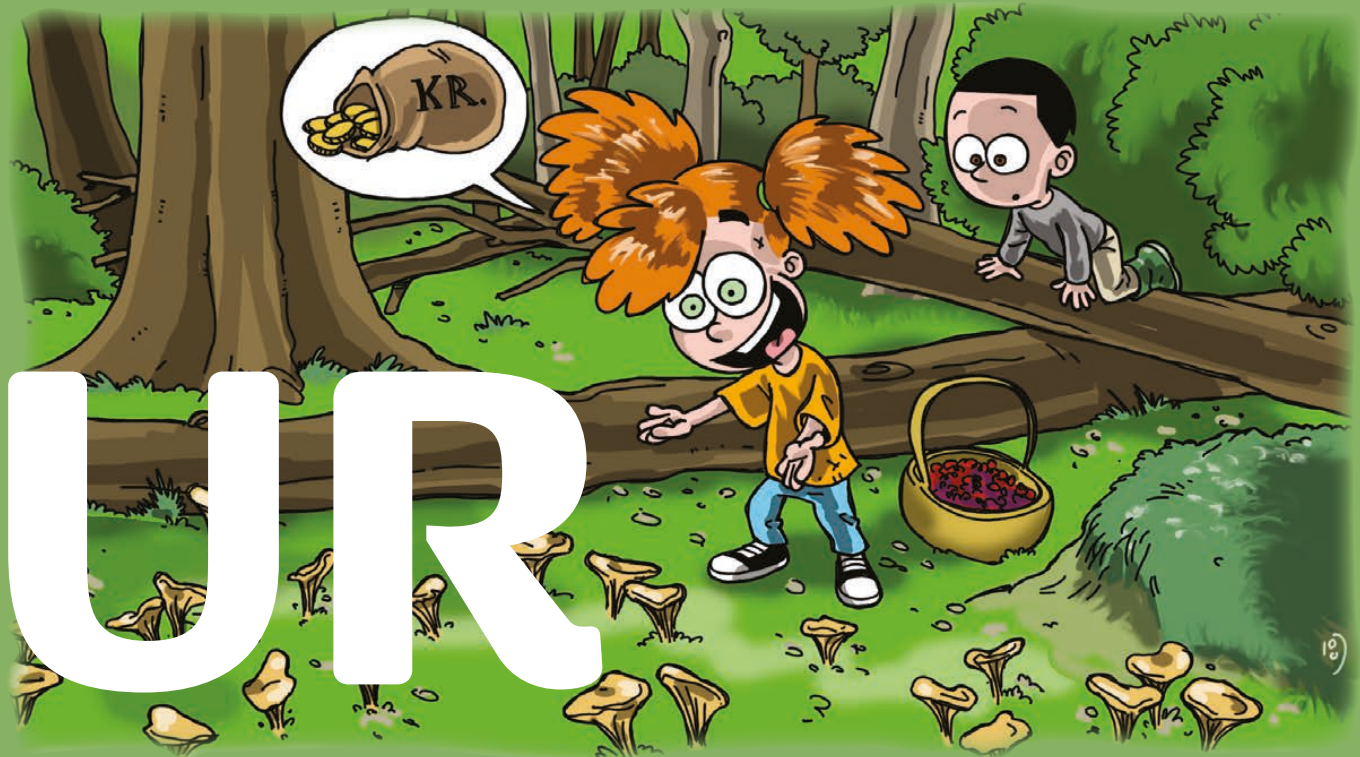
KOMMER DU FRA POST EB?

Så har du svaret forkert. Du må altså gerne gå og cykle på en markvej selvom den er privat. På markerne må du naturligvis ikke gå.

OPLEV MERE
BRUG NATUREN

Friluftsrådet

Relle & Mulle plukker bær og svampe

Relle & Mulle er i skoven en dejlig sensommerdag. De er på jagt efter brombær og har både kurv og spand med. De plukker løs, og spiser også en del, men Mulle river sig hele tiden på brombærbuskene. Hun vil hellere finde svampe og begiver sig længere ind i skoven.

Pludselig råber hun "Kom og se Relle, jeg har fundet titusindvis svampe". Relle skynder sig derhen - og der sidder Mulle midt i en stor flok kantareller. "Der er vildt mange! Vi kan plukke en masse og sælge dem ude ved vejen. Så får vi ekstra lommepenge" siger Mulle begejstret. Relle plukker nogle op i kurven, og tænker lidt over Mullens ide. Er der ikke noget med, at man ikke bare må tage alt, hvad man finder?

Mulle har ret. Du må gerne samle det, du finder i naturen af både bær, frugt og svampe og give det eller sælge det videre.

Relle har ret. Du må tage hvad der kan være i en pose og kun det, du skal bruge selv.

HAR MULLE RET? - GÅ TIL POST SLUT

HAR RELLE RET? - GÅ TIL POST EN

KOMMER DU FRA POST AT?

Så har du svaret rigtigt. De behøver faktisk flytte væk til et andet sted på stranden. Hr. Nielsens hus ligger mere end 50 meter væk og så må man gerne være på stranden og bade – også selvom det er en privat person, der ejer stranden. I Danmark må man gå overalt langs kysten med få undtagelser.

KOMMER DU FRA POST RU?

Så har du svaret forkert. Mulle og Relle kunne ikke have slået telt op på stranden og sovet der. På stranden må man være hele natten og du må sove der, men ikke slå et telt op. Du må overnatte i for eksempel en kanobivuak eller under åben himmel.

**OPLEV MERE
BRUG NATUREN**

Friluftsrådet

EN

Relle & Mulle kigger på fugle

En forårmorgen står Relle & Mulle tidligt op. Meget tidligt. De vil nemlig ud og se dyrene og høre fuglene i skoven, og fuglene vågner jo og begynder at synge før solen rigtigt står op. De vil gerne smutte lige hen til den nærmeste lille skov, men Relle mener ikke, at man må være der før kl. 6.00 om morgenen. Skoven er nemlig ejet af en privat mand, og så må man ikke være der om natten. "Er du nu sikker. Hvorfor i alverden skulle der være forskel på reglerne i skoven bare fordi det er en privat mand, der ejer den?" spørger Mulle søvnigt. "Jeg ved ikke hvorfor, jeg mener bare det er sådan. Måske for at dyrene kan få ro?" siger Relle og ser lidt tvivlende ud.

Mulle har ret. Det har ingen betydning hvem der ejer skoven: du må aldrig være i en skov om natten, for der skal dyrene have fred og ro.

Relle har ret. Hvis skoven er privatejet må man ikke være der fra solnedgang til kl. 6 om morgenen. Men hvis skoven er offentligt ejet må man være der hele døgnet.

HAR MULLE RET? - GÅ TIL POST **OP**

HAR RELLE RET? - GÅ TIL POST **SLUT**

KOMMER DU FRA POST UR?

Så har du svaret rigtigt. Når du samler bær, svampe og planter i naturen må du tage, hvad der kan være i en pose og kun det, du skal bruge selv. Du må ikke grave planter op uden at spørge ejeren om lov.

KOMMER DU FRA POST GN?

Så har du svaret forkert. Mulle har ikke ret i, at man må cykle i skoven, hvis man har en mountainbike. Du må cykle på veje og stier i skovene. Du må ikke cykle på stranden, men gerne trække din cykel.

OPLEV MERE

BRUG NATUREN

Friluftsrådet

SLUT

**Eventyret med Relle & Mulle i naturen er slut for denne gang.
Har I alle kodebogstaverne?**

**Scan koden og udfyld felterne – så er I med i konkurrencen.
Find ud af mere om hvad du må i naturen på www.oplevelmere.nu**

OPLEV MERE
BRUG NATUREN